

Memurların Ticaret Yasağının Mahiyeti

21.11.2024 -

Devlet memurları şirketlere ortak olabilir mi? Memurlar şirketlerden para kazanabilir mi?

657 sayılı Kanununun 28 inci maddesi gereğince, memurlar Türk Ticaret Kanununa göre (Tacir) veya (Esnaf) sayılmalarını gerektirecek bir faaliyette bulunamaz, ticaret ve sanayi müesseselerinde görev alamaz, ticari mümessil veya ticari vekil veya kollektif şirketlerde ortak veya komandit şirkette komandite ortak olamazlar. (Görevli oldukları kurumların iştiraklerinde kurumlarını temsilen alacakları görevler hariç). Memurlar, mesleki faaliyette veya serbest meslek icrasında bulunmak üzere ofis, büro, muayenehane ve benzeri yerler açamaz; gerçek kişilere, özel hukuk tüzel kişilerine veya kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarına ait herhangi bir iş yerinde veya vakıf yükseköğretim kurumlarında çalışamaz.

Memurların üyesi oldukları yapı, kalkınma ve tüketim kooperatifleri, kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları ve kanunla kurulmuş yardım sandıklarınının yönetim, denetim ve disiplin kurulları üyelikleri ile özel kanunlarda belirtilen görevler bu yasaklamanın dışındadır.

Eşleri, reşit olmayan veya mahcur olan çocukları, yasaklanan faaliyetlerde bulunan memurlar bu durumu 15 gün içinde bağlı oldukları kuruma bildirmekle yükümlüdürler.

Bu çerçevede; memurlara yasak olan faaliyetler ve oluşumlar şunlardır:

Devlet memurları;

- Türk Ticaret Kanununa göre (Tacir) veya (Esnaf) sayılmalarını gerektirecek bir faaliyette bulunamazlar.
- Ticaret ve sanayi müesseselerinde görev alamazlar.
- Ticari mümessil veya ticari vekil olamazlar.

- Kollektif şirketlerde ortak olamazlar.
- Komandit şirkette komandite ortak olamazlar.

Yasaklanmamış faaliyetler ve oluşumlar ise şunlardır.

- Memurlar, görevli oldukları kurumların iştiraklerinde kurumlarını temsilen görev alabilirler.
- Memurlar üyesi oldukları yapı, kalkınma ve tüketim kooperatifleri ile kanunla kurulmuş yardım sandıklarının yönetim ve denetim kurulları üyelikleri görevlerinde bulunabilirler.
- Ayrıca özel kanunlar ile verilen görevler bu yasaklamanın dışındadır.

675 sayılı Kanununun 28. maddesi dikkatli incelendiğinde, ticaret şirketlere ortaklık açısından hangi tür ticaret şirketlere ortak olunamayacağı veya hangi tür şirketlerde hangi tür ortaklık olamayacağı sayılmıştır. Yani madde, başlığına uygun şekilde sadece Devlet memurlarının hangi ticaret şirketlerine ortak olamayacaklarını saymıştır.

Maddede düzenlenen hükmün mefhum-u muhalifinden yola çıkacak olursak, bu maddede yasaklanmayan ticaret şirketlerine Devlet memurlarının ortak olmasında herhangi bir sakınca bulunmamaktadır. Ancak, madde açık bir şekilde ticaret şirketlerin yönetim ve denetim kurullarında yer almayı, ticari mümessil veya ticari vekil olmayı Devlet memurları açısından yasaklamıştır. Sadece, yukarıda da belirtildiği gibi memurlar, görevli oldukları kurumların iştiraklerinde kurumlarını temsilen görev alabilir, yönetim ve denetim kurulu üyesi olabilirler.

Bu duruma göre Devlet memurlarının ortak olabilecekleri Ticaret Şirketlerini şu şekilde sıralamak mümkündür:

- Komandit şirketler (sadece komanditer ortak olabilirler),
- Sermayesi paylara bölünmüş komandit şirketler (sadece komanditer ortak olabilirler),
- Anonim şirketler,
- Limited şirketler.

Burada dikkat edilmesi gereken husus; Devlet memurlarının sadece sorumluluğun taahhüt edilen sermaye ile sınırlandırıldığı Ticaret Şirketlerine ortak olmalarına izin verilmiş olduğudur.

657 sayılı Kanununun 28. Maddesinde belirtilmemiş olan, yukarıda ticari işletmeyi izah ederken değindiğimiz "Ticari şekilde işletilen diğer müesseseler" den birisi olan kendi bağın-da ekip biçme işleminin yasak olup olmayacağına değinmekte de fayda vardır.

Devlet memuru gerek veraset yolu ile ve gerekse satın almak sureti ile maliki bulunduğu bir gayrimenkulde tarla, bağ ve bahçe gibi her türlü zirai işle meşgul olabilir ve bu durum da yine yukarıda belirttiğimiz gibi ticari muhasebe tutulmasını gerektirecek büyüklükte olabilir. Böyle bir durum, normalde tacir sayılmayı gerektirse dahi, memur tacir sayılmayacaktır. Ancak buradaki tek şart, ekip biçilen gayrimenkulün memurun kendisine ait olmasıdır.

Detaylı bilgi için [Devlet Memurlarına Uygulanan Ticaret Yasağının Mahiyeti](#) ve [Memurların Çeşitli Adlarla Ek Gelir Elde Etmesi Yasak Mı?](#) başlıklı makalelerimizi okuyunuz.

Telefon: +90 (312) 473 84 23

E-Posta: mts@mevzuattakip.com.tr

Adres: Çetin Emeç Bulvarı Hürriyet Cad. No: 2/12 Çankaya ANKARA